

Achtergronden besluitvorming Nationale Reddingsvloot voor Kennemerland (BCOV 16 okt 2017)

Aanleiding

De samenwerking met Reddingsbrigade Nederland, en dan met name de financiering van de crisistaak van de Reddingsbrigade, of meer concreet het in stand houden van de Nationale Reddingsvloot, is langere tijd onderwerp van gesprek geweest tussen veiligheidsregio's en het Rijk. De vloot is in 2011 tot stand gekomen op basis van een tijdelijke overeenkomst (2011–2015) tussen het ministerie van V&J, het Nationaal Rampenfonds en de Reddingsbrigade Nederland. Reeds eind 2014 werden de veiligheidsregio's aangesproken op het overnemen van deze vloot. Verschillende impasses in dit 'gesprek' zijn daarna met tussenbesluiten overwonnen.

Uitkomst van een lange reeks aan gesprekken en briefwisselingen was het besluit in het Veiligheidsberaad van 27 mei 2016 om onderzoek uit te voeren naar de behoefte van de veiligheidsregio's op het terrein van de waterhulpverlening in perioden van crisis. Dat heeft uiteindelijk geleid tot een besluit van het veiligheidsberaad op 2 juni 2017 om de financiering van de reddingseenheden tot taak van de veiligheidsregio's te rekenen. Het Rijk heeft daarbij uiteindelijk besloten toch nog een bijdrage te blijven leveren aan een overkoepelende voorziening.

De BCOV heeft op 10 juli 2017 besloten

- a. In te stemmen met het voorstel van het Veiligheidsberaad de Nationale Reddingsvloot door de veiligheidsregio's te laten organiseren;
- b. In te stemmen met het in Kennemerland instellen van één operationele eenheid met vier vaartuigen ten behoeve van interregionale bijstand, gebruikmakend van vrijwilligers en vaartuigen van de lokale reddingsbrigades;
- c. de directeur VRK opdracht te geven dit uiterlijk 1 januari 2018 te realiseren en daarbij afstemming te zoeken met de reddingsbrigades in het gebied van de VRK, en een voorstel hiertoe, met de financiële consequenties, aan het bestuur voor te leggen.

Nadere informatie

1. Wat is de Nationale Reddingsvloot (NRV)?

De NRV tot stand gekomen in 2011 op basis van een tijdelijke overeenkomst (2011–2015) tussen het ministerie van V&J, het Nationaal Rampenfonds en de Reddingsbrigade Nederland. De vaartuigen en andere materieel van de Nationale Reddingsvloot zijn sinds die tijd gestationeerd bij lokale reddingsbrigades.

Vanaf 1 januari 2018 wordt de NRV gevormd vanuit de Veiligheidsregio's: 22 van de 25 regio's leveren een reddingsgroep aan de NRV. De regio's Drenthe, Twente en Brabant Z-O zijn, vanuit het geringe risico van overstromingen, gevrijwaard van levering. De NRV bestaat derhalve uit 22 reddingsgroepen. Iedere reddingsgroep bestaat uit 4 reddingseenheden. Het totaal van de NRV bestaat derhalve uit 88 reddingseenheden. De vloot bestaat deels uit 'oranje' reddingseenheden van de reddingsbrigade (60) en deels uit 'rode' reddingseenheden van de brandweer (28). Kennemerland heeft ervoor gekozen niet gebruik te maken van brandweereenheden, maar uit te gaan van samenwerking met de reddingsbrigades.

Naast de regionale reddingsgroepen is er een Landelijke Voorziening Reddingsvloot (LVRV). De LVRV is belegd bij Reddingsbrigade Nederland. Deze voorziening houdt, in opdracht van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV), de landelijk regie op de vloot, is eigenaar van het materieel en onderhoudt de vaartuigen en het bijbehorend materieel, en stelt en bewaakt het normenstelsel van de NRV.

2. Waarvoor is de Nationale Reddingsvloot bedoeld
Uitgangspunt voor de afspraken over de Nationale Reddingsvloot is dat de veiligheidsregio's dienen te voorzien in inzet bij een (boven)regionale watercalamiteit / overstroming. Kennemerland heeft het risico van overstromingen ook in haar risicoprofiel staan. Bij een overstroming zullen veel mensen zichzelf en elkaar in veiligheid brengen, maar er zullen altijd groepen mensen en ook dieren gered moeten worden door de hulpdiensten. Doel is inzet van de vloot voor evacuatie of andere hulpverlening van deze mensen en dieren.

Een rol van veiligheidsregio's bij verkenning, redding en evacuatie bij overstromingen volgt uit de wettelijke crisistaak van de veiligheidsregio's. De noodzaak om in samenwerking te komen tot een Nationale Vloot vloeit voort uit de noodzaak om bij een grote calamiteit voldoende slagkracht aan personeel en vaartuigen in te kunnen zetten.

3. Wat is een reddingseenheid en een reddingsgroep?

Een reddingseenheid is een vaartuig op trailer met een bemanning, uitgerust voor inzet bij watercalamiteiten/overstromingen en gericht op evacuatie van slachtoffers over water. Een reddingsgroep bestaat uit vier reddingseenheden. Een reddingsgroep wordt óf gevormd door reddingseenheden van de brandweer (rood) óf door reddingseenheden van de reddingsbrigade (oranje) of door een mix. Volgens de huidige inzetdoctrine bestaat een reddingsgroep uit twee langzame vaartuigen (bv. vlet) en twee snelle vaartuigen (bv. Tinn Silver). Een reddingsgroep wordt aangestuurd door een leider Reddingsgroep.

4. Wie beheert de Nationale Reddingsvloot?

Reddingsbrigade Nederland is eigenaar van het materiaal en verantwoordelijk voor het onderhoud. De lokale reddingsbrigades verzorgen de bemanning.

Over het beheer bestaat een samenstel van afspraken tussen IFV, Veiligheidsregio's, LVRV (onderdeel van Reddingsbrigade Nederland) en lokale reddingsbrigades. De Veiligheidsregio is opdrachtgever. Reddingsbrigade Nederland is opdrachtnemer voor het beschikbaar stellen van de 'oranje' reddingseenheden. Het IFV en LVRV maken de noodzakelijke overkoepelende afspraken.

5. Hoe wordt de NVR gefinancierd?

De regionale reddingsgroepen worden gefinancierd door de veiligheidsregio's. De veiligheidsregio betaalt RN jaarlijks een vergoeding voor de operationele beschikbaarheid van het materieel en de levering van afgesproken diensten. Het bedrag dat hiermee gemoeid is voor Kennemerland is € 29.9000. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie financiert, door tussenkomst van het IFV, de overkoepelende LVRV (Landelijke Voorziening Reddingsvloot).

6. Hoe wordt een reddingseenheid bemest

De reddingseenheid wordt 'bemest' door drie teams van vier opgeleide en getrainde personen met de volgende functies:

- 1x chauffeur
- 2x bemanningslid (opstapper)
- 1x schipper

Door middel van aflossing (om de acht uur) wordt de inzet gecontinueerd. Een reddingseenheid wordt aangestuurd door een schipper. In Kennemerland verzorgen de lokale reddingsbrigades de bemesting van de reddingsgroep.

Er gelden minimale diploma-eisen voor de verschillende functionarissen. Er zijn voor deze taak ook heel specifieke opleidingen en oefeningen, die worden verzorgd door Reddingsbrigade Nederland.

7. Waar worden de eenheden gestald?

Op dit moment is de situatie als volgt. De vaartuigen van de NRV zijn 'gestald' bij verschillende lokale reddingsbrigades in Kennemerland. Brigades stallen de vaartuigen kosteloos in ruil voor het (relatief) vrije gebruik over de vaartuigen. Deze kunnen ingezet worden voor brigadeactiviteiten en (evenementen)bewakingen. Voorgesteld wordt deze situatie in Kennemerland te handhaven.

Wel is het zo dat er nu nog zes reddingseenheden in Kennemerland aanwezig zijn. Er blijven voor Kennemerland vier eenheden over. Daarbij is aan de orde dat deze vaartuigen voor gebruik op zee niet geschikt zijn. De vier Kennemerlandse vaartuigen zullen, zoals afgestemd met de lokale reddingsbrigades, gestationeerd worden bij de reddingsbrigadeposten in Haarlem, Heemstede, Wijk aan Zee en IJmuiden.

Verder is begrepen dat Reddingsbrigade NL nog een tijdelijke oplossing zoekt voor twee 'Amsterdamse' vaartuigen en daarvoor in overleg is met de brigades van Bloemendaal en Zandvoort.